

Rezumat al Deciziei Comisiei
din 21 octombrie 2014
(Cazul AT.39924 – Instrumente financiare derivate pe rata dobânzii în franci elvețieni)

(Încălcare privind marja de licitație)

[notificată cu numărul C(2014) 7602]

(Numai textul în limba engleză este autentic)

(2015/C 72/10)

La data de 21 octombrie 2014, Comisia a adoptat o decizie privind o procedură inițiată în temeiul articolului 101 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („Tratatul”) și al articolului 53 din Acordul de instituire a Spațiului Economic European („Acordul privind SEE”). În conformitate cu dispozițiile articolului 30 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului ⁽¹⁾, Comisia publică, prin prezenta, numele părților și conținutul principal al deciziei, inclusiv sancțiunile aplicate, luând în considerare interesul legitim al întreprinderilor în protejarea secretelor lor de afaceri.

1. INTRODUCERE

- (1) Decizia se referă la o încălcare unică și continuă. Destinatarii deciziei au participat la o încălcare a articolului 101 din Tratat și a articolului 53 din Acordul privind SEE în sectorul anumitor instrumente financiare derivate pe rata dobânzii în franci elvețieni tranzacționate extrabursier pe termen scurt cu o scadență de până la 24 de luni („instrumente financiare derivate pe rata dobânzii ST OTC CHF” sau, pe scurt, „ST OTC CHIRD”).
- (2) ST OTC CHIRD sunt produse financiare utilizate de corporații, instituții financiare, fonduri de hedging și alte întreprinderi care își desfășoară activitatea la nivel mondial pentru a-și gestiona expunerea la riscul de rată a dobânzii (acoperirea riscurilor – hedging – atât pentru debitori, cât și pentru investitori), pentru a percepe comisioane de intermediere sau în scop speculativ. Conform statisticilor Băncii Reglementelor Internaționale privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, instrumentele financiare derivate pe rata dobânzii, care includ ST OTC CHIRD, constituie segmentul cel mai important dintre toate instrumentele derivate extrabursiere. În iunie 2013, soldul instrumentelor financiare derivate pe rata dobânzii denuminate în CHF a avut o valoare de piață brută de 113 miliarde USD ⁽²⁾.
- (3) Încălcarea a vizat exclusiv următoarele tipuri punctuale de ST OTC CHIRD: (i) contracte forward pe rata dobânzii ⁽³⁾ (care se raportau la LIBOR pentru francul elvețian); și (ii) swap-uri ⁽⁴⁾, inclusiv swap-uri pe indicii ratei dobânzii overnight (care se raportau la TOIS pentru CHF ⁽⁵⁾) și swap-uri pe rata dobânzii (care se raportau la LIBOR pentru francul elvețian).
- (4) Decizia se adresează următoarelor entități (denumite în continuare „destinatarii”):
  - The Royal Bank of Scotland Group plc și The Royal Bank of Scotland plc (denumite în continuare „RBS”);
  - UBS AG (denumită în continuare „UBS”);
  - JPMorgan Chase & Co. și JPMorgan Chase Bank, National Association (denumite în continuare „JPMorgan”); precum și
  - Credit Suisse Group AG, Credit Suisse Internațional și Credit Suisse Securities (Europe) Limited (denumită în continuare „Credit Suisse”).

2. DESCRIEREA CAZULUI

2.1. Procedura

- (5) Cazul a fost deschis în baza unei cereri de imunitate introduse de RBS la data de 9 august 2011. La data de [...], UBS a solicitat o reducere a amenzilor în temeiul Comunicării privind clemența și la data de [...] JPMorgan a solicitat o reducere a amenzilor în temeiul Comunicării privind clemența.

⁽¹⁾ JO L 1, 4.1.2003, p. 1.

⁽²⁾ Banca Reglementelor Internaționale; <http://www.bis.org/statistics/dt21a21b.pdf>

⁽³⁾ Un contract forward pe rata dobânzii este un acord între două contrapărți care stabilește în ziua încheierii sale rata dobânzii pentru o anumită perioadă de timp din viitor, rata aplicându-se unei anumite valori noționale.

⁽⁴⁾ Un swap este un acord prin care două contrapărți convin să facă schimb, la intervale specifice și pentru un anumit termen, de fluxuri viitoare de plăți rezultate din ratele dobânzilor.

⁽⁵⁾ TOIS este rata dobânzii de creditare negarantată pentru operațiuni de tip „tomorrow next” pentru francul elvețian. Este utilizată ca rată de referință pentru swap-urile pe indicii ratei dobânzii overnight denuminate în franci elvețieni.

- (6) La data de 24 iulie 2013, Comisia a inițiat proceduri în temeiul articolului 11 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 împotriva destinatarilor deciziei, în vederea începerii unor discuții de tranzacționare cu aceștia. Au avut loc discuții de tranzacționare cu părțile și ulterior, acestea au înaintat Comisiei cereri formale de tranzacționare, în temeiul articolului 10a alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 773/2004 al Comisiei ⁽¹⁾, cu scopul unic de a ajunge la un acord cu Comisia în cadrul prezentei proceduri și fără a se aduce atingere oricărei alte proceduri („propunerile de tranzacționare”).
- (7) La data de 23 septembrie 2014, Comisia a adoptat o comunicare privind obiecțiunile și toate părțile au confirmat faptul că textul acesteia reflecta conținutul propunerilor lor de tranzacționare și că își mențineau angajamentul de a urma procedura de tranzacționare. Comitetul consultativ privind înțelegerile și pozițiile dominante a emis un aviz favorabil la data de 17 octombrie 2014, iar Comisia a adoptat decizia la data de 21 octombrie 2014.

2.2. Destinatarii și durata

- (8) Cei opt destinatari ai deciziei au participat la un cartel, încălcând astfel articolul 101 din Tratat și articolul 53 din Acordul privind SEE, în perioada 7 mai 2007-25 septembrie 2007.

2.3. Rezumatul încălcării

- (9) Părțile la încălcare – RBS, UBS, JPMorgan și Credit Suisse – au avut următorul comportament anticoncurențial: traderii RBS, UBS, JPMorgan și Credit Suisse au convenit să stabilească marje de licitație fixe mai mari pentru ST OTC CHIRD în cauză în ceea ce privește tranzacțiile cu terți (inclusiv cu brokeri inter-dealer), menținând totodată marje de licitație mai mici pentru tranzacțiile dintre aceste instituții. Noțiunea de „marjă de licitație” se referă la diferența dintre prețul de ofertă și prețul cerut care este prevăzută într-un anumit contract. Prețul de ofertă este prețul la care un trader este dispus să cumpere un anumit contract, iar prețul cerut este prețul la care un trader este dispus să vândă un anumit contract. Scopul acestor contacte era de a diminua costurile de tranzacție suportate de bănci și de a păstra lichiditățile în cadrul băncilor participante, urmărindu-se totodată să se impună marje mai largi terților și, astfel, băncile respective să obțină profituri mai mari. Un obiectiv conex al acestui comportament coluziv a fost acela de a afecta capacitatea altor actori de pe piață de a concura în aceleași condiții ca și principalii patru actori.
- (10) Sfera de aplicare a încălcării în ceea ce privește aria geografică a fost întregul SEE.

2.4. Măsuri corective

- (11) Decizia aplică Orientările din 2006 privind amenzile ⁽²⁾. Decizia impune amenzi tuturor entităților enumerate la punctul 4 de mai sus, cu excepția RBS.

2.4.1. Cuantumul de bază al amenzii

- (12) Cuantumul de bază al amenzii care urmează să fie aplicată întreprinderilor în cauză trebuie să fie stabilit în funcție de valoarea vânzărilor, de faptul că încălcarea este, prin însăși natura sa, una dintre restrângerile cele mai grave ale concurenței, de durata cartelului și de sfera de aplicare a acestuia în ceea ce privește aria geografică, precum și de un quantum suplimentar menit să descurajeze întreprinderile să participe la astfel de practici ilegale.
- (13) De obicei, Comisia utilizează vânzările realizate de întreprinderi în ultimul exercițiu financiar complet al participării lor la încălcare ⁽³⁾. Comisia poate deroga însă de la această practică, în cazul în care o altă perioadă de referință ar fi mai potrivită, având în vedere caracteristicile cazului ⁽⁴⁾.
- (14) În ceea ce privește această încălcare, Comisia a calculat valoarea anuală a vânzărilor realizate de RBS, UBS, JPMorgan și Credit Suisse pe baza valorilor noționale tranzacționate ale contractelor având ca obiect ST OTC CHIRD care se raportau la LIBOR pentru francul elvețian sau la TOIS pentru francul elvețian și care erau încheiate cu contrapărți din SEE în lunile corespunzătoare participării întreprinderilor la încălcare, ulterior fiind exprimate pe bază anuală. Ținând seama de caracteristicile specifice ale sectorului ST OTC CHIRD și de natura încălcării, Comisia a redus aceste valori noționale prin aplicarea unui factor uniform care reprezintă marja de licitație.

2.4.2. Ajustarea cuantumului de bază: circumstanțe agravante sau atenuante

- (15) Comisia nu a aplicat nicio circumstanță agravantă sau atenuantă.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 773/2004 al Comisiei din 7 aprilie 2004 privind desfășurarea procedurilor puse în aplicare de Comisie în temeiul articolelor 81 și 82 din Tratatul de instituire a Comunității Europene (JO L 123, 27.4.2004, p. 18).

⁽²⁾ JO C 210, 1.9.2006, p. 2.

⁽³⁾ Punctul 13 din Orientările privind amenzile.

⁽⁴⁾ Cauza T-76/06, *Plásticos Españoles (ASPLA)/Comisia*, nepublicată încă, punctele 111-113.

2.4.3. *Aplicarea limitei de 10 % din cifra de afaceri*

- (16) Articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 prevede că amenda aplicată fiecărei întreprinderi pentru fiecare încălcare nu depășește 10 % din cifra de afaceri totală a acesteia din exercițiul financiar anterior datei deciziei Comisiei.
- (17) În acest caz, niciuna dintre amenzi nu depășește 10 % din cifra de afaceri totală realizată de o întreprindere în exercițiul financiar anterior datei prezentei decizii.

2.4.4. *Aplicarea Comunicării privind politica de clemență din 2006*

- (18) Comisia a acordat imunitate totală la amendă întreprinderii RBS. De asemenea, ca urmare a cooperării în cadrul investigației, Comisia a acordat o reducere de 30 % a amenzii aplicate UBS și o reducere de 25 % a amenzii aplicate JPMorgan.

2.4.5. *Aplicarea Comunicării privind desfășurarea procedurilor de tranzacție*

- (19) Ca urmare a aplicării Comunicării privind desfășurarea procedurilor de tranzacție, cuantumul amenzilor impuse RBS, UBS, JPMorgan și Credit Suisse a fost redus cu 10 %, iar această reducere s-a adăugat oricărei alte reduceri acordate din motive de clemență.

3. CONCLUZIE

- (20) S-au aplicat următoarele amenzi, în temeiul articolului 23 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003:

Întreprindere	Amenzi (în EUR)
RBS	0
UBS	12 650 000
JPMorgan	10 534 000
Credit Suisse	9 171 000